

Les Line (szerk.): The Audubon Society Encyclopedia of Animal Life

Az állatrendszerterannal foglalkozók ismereteik bővítésére, tanulságosan használhatják az amerikai szakirodalomban az utóbbi években megjelentetett enciklopédiát. Az U.S.A - ban a Nemzeti Audubon Társaság a legrégebbi és legnagyobb magánszervezet közé tartozik, 515 ezer taggal és 500 helyi, vidéki szervezettel. A társaság munkatársai az ember természeti öröksége érdekében végeznek környezet-nevelési és fenntartási akciókat és kutatásokat. Védik az élővilágot az U.S.A -ban több, mint 70 rezervátum területén, a két óceán partjai között. Fenntartanak nyitott oktatási központokat, ökológiai műhelyeket és kiadják a díjnyertes Audubon és az American Birds magazinokat. E tevékenységük egyik reprezentánsa "Az állatok enciklopédiája", mely 1987-ben 5. kiadásban jelent meg. A nagyméretű 280 x 230 mm-es lapokon, 606 oldalon, igen dekoratív, színes és fekete fehér fotók gazdag illusztrációja teszi élményszerűvé a könyv tudományos értékét. A könyvet 12 szerző írta, akik a szakma kiválóságai.

Az első oldalakon két oldalnyi színes tabló az állatvilág evolúciós fejlődését mutatja be a különböző geológiai korokban. A függőleges vonalak az egyes állatcsoportoknak a geológiai periódusokkal való kapcsolatát, a pontozott vonalak pedig jelzik annak a feltételezését, hogy az állatcsoportok milyen geológiai korokban jelentek meg.

Az állatvilágot 33 törzsbe sorolják. A következő rendszertani kategóriákat használják: phylum, subphylum, classis, ordo, familia, genus, species. Az állatok angol neve mellett a tudományos név is szerepel. Teljességre nem törekedve modern áttekintését adják a ma élő állatfajok főbb csoportjainak, törzseinek. Az első oldalakon a gerincesek törzsét írják le !

Kiemelném, hogy az Urochordata törzs elnevezése a Procordatanak felel meg, melyek tengeriek és kb. 2000 fajt sorolhatunk ide. A Brachiopoda törzs megfelel a Brachiata (Béltelenek) elnevezésnek. A Pentastomida törzsbe kb. 70 faj tartozik, melyek mind paraziták. Ezeket a magyar szakirodalom a Linguatuloidea (Féreg-atkák) osztályába sorolta. Törzs kategóriájába a következő állatcsoportok tartoznak: Chetognatha (Serteállkapcsuak), Entoprocta (Álmohaállatok), Bryozoa (Mohaállatok), Phoronida (Csöves tapogatósök), Onychophora (Karmosak), Tardigrada (Medveállatok), Pognophora (Tapogató szakállasok), Echiura (Ormányos férgek), Sipuncula (Fecskendő férgek), Priapulida, Acanthocephala (Buzogányfejűek), Nematoda (Fonálféreg), Kinorhyncha (Üves féregcskék) Gastrotricha (Csillóshasúak), Rotifera (Kerekesféreg). A Rhynchocoela törzsnek a Nemertoidea (Zsinórféreg) felel meg. Külön törzsbe említik a Mesozoa állatokat kb. 50 fajjal, melyek a magyar szakirodalomban a Moruloideak (Szederacsíraszerűek). Röviden tárgyalt a Mollusca-n (Puhatestűek) belül a Gastropoda (Csigák) osztálya (490-493 oldal), részletezett a Pisces (Halak) (321-377 oldal) és az Amphibia (Kétéltűek, 265-319 oldal) osztálya. A Protozoa-k (Egysejtűek) rendszerezésében 3 subphylumot különít el: a Sarcostigophora, a Sporozoa és a Ciliophora.

A színes, fekete - fehér fotók, 973 db, az egyes állatfajok környezetét, habitusát és életmód-szituációját hűen reprezentálják. Az enciklopédiát a kutatásban, oktatásban egyaránt jól hasznosíthatjuk.

(Megjelent: U.S.A. 1987, Portland House, New York. 5. kiadás).

Dr. KISS Ottó
Ho Si Minh Tanárképző Főiskola
H-3300 EGER
Szabadság tér 2.